

Сый бериу

С Днём работника сельского хозяйства и
перерабатывающей промышленности!

«Сиз бек магъаналы борчну толтурасыз – кыралны аш-суу бла жалчымасыз»

Эл мюлкде эм жарашдырыучу промышленностьда ишлегенлени кюнюне аталып, Музыкалы театрда къууанчлы жыйылыу болганды. Анга КъМР-ни Башчысы Казбек Коков къатышханды. Кесини алгыш сёзюнде ол эл мюлкде ишлегенлеге кыралда хурмет не заманда да уллу болганын чертгенди.

- Сиз кыралны аш-суу къоркъуу-сузлугъуну, халкъны къолайлыгъыны мурдорун къурайсыз. Сизни бийик билимизгини, уллу сынауугъун хайырындан арт жыллада бу бёлюм терк айнып барады. Сёз ючюн, былтыр, табийгъат болумгъа да къарамай, 126,7 миллиард сом багъасы тирлик жыйылганды. Мирзеуден бла къудорудан а 1,2 минг тоннадан артыкъ алыннганды. Ол а республиканы тарыхында жангы жетишимди, - дегенди регионну оюучусу.

Казбек Коков кёгетле, жемишле

ёсдюрюуде да жетишимле болгъанларын, аладан 1,1 минг тонна жыйылганын айтып, республика бу жаны бла кыралда алчылары санындады, деп чертгенди. Былтыр башха регионлагъа алмала сатыу 25 процентге ёсгенди, малчылыкъ, ой къанатчылыкъ, жарашдырыучу промышленность да ышаннгылы айныдыла.

- Бюгонлюкде кесибизни аш-суу бла жалчыхан бла бирге, аны тышына сатаргъа онгубуз барды. Ол а продукциябызны тазалыгъы-

ны, татыууну, конкуренциягъа чыдамлылыгъыны юсюнден айтады. Эл мюлк бла юрешгенлени иш кёллююклерни, жигерликлерни бла ёхтемленебиз, - деп, Казбек Коков АПК-да уруннганлагъа энчи аскер операциягъа къатышханлагъа этген болушукълары ючюн жюрек ыразылыгъын билдиргенди.

Кадрланы хазырлау магъаналы жумушладан бирине саналады. Бюгонлюкде эл мюлкде уруннганланы усталыкъларын, билимлерин да игилендириу, фахмулу жаш тёлюню

комплексге тартыууну мадарлары этиликлерин чертгенди республиканы Башчысы. Элдеде ырахматлы жашаууну эм солуу амалланы къурау-гъа, ёсюп келген тёлюню юйретиуге энчи эс бурулганыны юсюнден айта, Казбек Валерьевич шолланы, сабий садланы, саулыкъ сакълау учреждениаланы, маданият юйленни, спорт эм жаш тёлю инфраструктураны, шолланы жангыртуу эм ишлетиу жумушла андан ары бардырыллыкъларын чертгенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Тюбешиуле

Илму-техника жаны бла бирге ишлеуню онгларын сюзгенди

КъМР-ни Башчысы Казбек Коков Шимал-Кавказ федерал университетни ректору, профессор Татьяна Шебзухова бла тюбешиу бардырганды.

Татьяна Александровна даражалы окъуу юйно келечилерини башчылыгында Къабарты-Малкъаргъа иш бла келгенди.

Шимал-Кавказ федерал университетде бюгонлюкде Къабарты-Малкъардан 600-ден аслам студент

окъугъанын белгилерчады.

Тюбешиуде сёз инвестиция проектлени бардырыча кадрла хазырлауу, экономикада илму-техника байламлыкъланы, ол санда битимчиликде бла малчылыкъда жалгъан интеллектни хайырланууну, юслеринден барганды. Дагъыда бирге ишлеуге промышленностьда, эл мюлкде эмда туризм жаны бла да уллу онглары болгъанлары айтылганды.

Шимал-Кавказ федерал университетни келечилери республиканы баш окъуу юйлеринде болуп, алада иш къалай къуаралганын да кёргенди.

Казбек Коков Татьяна Александровнагъа республиканы жокълагъаны ючюн жюрек ыразылыгъын билдиргенди эмда регионнга бла саулай кыралгъа хайырлы ишинде жетишимле тежегенди, деп билдирiedi КъМР-ни Башчысы МАХ-да каналында.

Хауада адамланы ташыууну сорчуларына къарагъангыла

КъМР-ни Башчысы Казбек Коков «Новопорт Холдингни» Шимал-Кавказ кластерини генеральный директоруну орунбасары Евгений Ильин эм Нальчик аэропортну генеральный директору Залим Сижажев бла ишчи тюбешиу бардырганды, деп билдиреледи республиканы оюучусуну МАХ-да каналында.

Жюрегими теренинден экисин да жангы къулулукълагъа киришгенлери бла байламлы алгышлагъанма. Кёкде пассажирлени эм башха затланы ташыу уллу магъананы тутады. Республика арт жыллада айнып баргъаны себепли, адамланы иш бла эм жолуучуланы курортларыбызгъа аслам халда келмулери кёбейгенди.

Самолётлада юрюген жентигден-жентиг бола барады. Ара шахарыбыз Москвагъа рейсле кёп болуп башлагъ-

андыла, андан сора да, Сочи, Санкт-Петербург, Къазан, Якутск эм башха

шахарлагъа да ачылгандыла жангы ызла. Андан сора да, Сауд Аравиягъа

Фестиваль

Бай мирликини, жарыкълыкълны, шүёхлукълну да байрамы

Республикада жашагъанлагъа, къонаклагъа да зауукълукългъа Нальчикде Абхазия майданда «Яблочный джем» деген аты бла уллу аш-азыкъ байрам къуаралганды. Аны башламчылары Нальчик шахар округну администратиясы бла шахарны айнытыууну «Платформа» институтууду.

Төрели халда алтынчы кере къуаралгъан байрам ючюнню барганды. Кеси да регионда белгили рестораторланы, аш этиучю усталаны, къоллары чемерлилени да жыйганды. Аны быйылгъы жангычылыгына сейир юйретилени санаргъа боллукъду. Фестивальны ишчи кесегинде уа экспертле лекцияла окъугъандыла, рестораторла да бир бирлерини сынамларына тюзюннгенди.

Бу жюлгъу фестивалге анга къатышханланы саны бла жангы рекорд салганды: анга бизни республикадан, андан тышындан да жюз-

ден аслам биригиу къатышхандыла. Жер-жерли ашарыкъланы татыуларын билдирге сюйгенлени уа ара шахарыбызны эм иги кофейнялары бла ашханалары сыйлагъандыла. Балны, халыуаны торлю-торлюлерни, къакъ эт, чибижиле, жауда бише тургъан локъмла, исси хычинле, тылпылары чыгъа тургъан шишликле, биш-лакъла, суусапла – татыулары, татымлыкълары бла да байрамгъа келгенлени кёллерине жетгенди. Корей ашханада мастер-классха къараргъа да иги кесек инсан жыйылгъан эди.

Солдан онгга: Жангуланланы Азнор, Боташланы Мусса, Мокъаланы Амирлан.

Фестивальда энчи жерни арт-базар алганды: Санкт-Петербургну, Кырымны, Севастопольну, Воронежни бла Ижевскин келечилери жарашдыргъан затларын мында биринчи кере кёрюзтгенди, къолдан усталаны ишлерин сатып алыр-

гъа да боллукъ эди.

Сёзсюз, алмаланы кёп торлюлерни да келтирилгенди. Аладан этилген мырзайны, консерваланы, джемни татлы ашланы сюйгенле сатып алгандыла.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы К.В. Коковну Право низамны сакълаучу органларында къулулукъларын толтура туруп ёлгенлени эсгеруню кюню бла байламлы ЧАКЪЫРЫУ СЁЗЮ

Бюгон Право низамны сакълаучу органларында къулулукъларын толтура туруп ёлгенлени эсгеруню кюню. Республикабызны тарыхында бек бушуулу кезиуден бери 21 жыл озгъанды. Ол кюн Къабарты-Малкъарны ара шахары Нальчикге террорчулукъ чабыуулукъ этилгенди. Соуутланган чабыуулукъ эрттениликде, шахарчыла ишге ашыкъган кезиуде, сабийлерин шолгъа бла сабий садха элте туруп этилгенди. Ол башхаладан айырмалы болмагъан кюн эди, адамла кеслерини төрели жумушлары бла юрешгенди эмда аллай саткылыкъ бла мурдарлыкъ этилирин бир да сакъламай эдиле.

Ол кюн террористлени къолларындан 14 мамыр адам эмда право низамны сакълаучуладан да 35-си ёлгенди. Ол къайгылы кезиу хар бирибизни да жюрегибизде ачы жара болгъанай къаллыкъды. Биз бир торлю хаталары болмай ёлгенлени алларында баш урабыз, ала эсбизден кетерик тойюлдоле.

Бандитле бла кеслерин аямай сермешген жашларыбызгъа ёмюрлюк махтау! Ала англа-

рына ахыр такыйкъалагъа дер кертчиликъ къалгандыла. Аланы атлары жюреклерибизде сакъланырыкъды.

Право низамны сакълаучулагъа да хурметибиз уллуду. Ала чабыуул этгенлени алларында къалкъан болуп сюелгенди, халкъларын къоруулагъандыла, бютон уллу палахладан сакълангандыла.

Ол кюн этилген кюйсюз ишле терроризмни малгъунлугъун, огъурусузлугъун талу ачыкълагъандыла. Анга бир заманда да кечгинлик боллукъ туюлдо. Ма аны ючюн тюшгенди кыралыбызгъа бюгонлюкде да терроризмге бла экстремизмге жангыдан къажуу сюелирге. Алагъа къаты жууап бернуде биз бирча таукел болургъа керекбиз.

Власть органа, право низамны сакълаучула, саулай жамауат да бирге болсакъ, кючюбюзно биркирдирек, туугъан Къабарты-Малкъарыбызны келир заманы кюркюусуз болурча аталлыгъыбызгъа ишексизме.

«Терроризмге бла экстремизмге къажуу юрешде антына кертчилиги ючюн» майдалны юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2025 жылны 9 сентябринде чыгъарылгъан 97-УГ номерли Указы бла къабыл кёрюлген Болумгъа тюзетиуле кийириуну юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

1. «Терроризмге бла экстремизмге къажуу юрешде антына кертчилиги ючюн» майдалны юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2025 жылны 9 сентябринде чыгъарылгъан 97-УГ номерли Указы бла къабыл кёрюлген Болумгъа быллай тюзетиуле кийиррге:

а) 8-чи пункту экинчи абзацында «1

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы

Нальчик шахар, 2026 жылны 7 октябрь, №102-УГ

К. КОКОВ

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну БУЙРУГЪУ

2026 жылны 2 октябрь

Нальчик ш.

№547-рп

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну биринчи орунбасары С.А.Говоровну бююнуна Къабарты-Малкъар

Республикада робототехниканы айнытуу эмда ишге сингдириу жаны бла жууаплылыкълны салыргъа.

Къабарты-Малкъар Республиканы
Правительствосуну Председатели

МУСУКЛАНЫ А.

Ол къайгылы кюн

Заман озгъан эсе да, жара сынмыл болмагъангы

Бандитле Нальчикде право низамны сакълаучу органланы бир-бир объектерине чабыуулукъ этгенли жыйырма бир жыл толады. 2005 жылны 13 октябри республиканы жамауатыны эсинде бушуулу кюнча къалганды. Халкъ ишге, школгъа, окъуугъа ашыкъгъан заманда - эрттениликде 9 сагъатда - шахарны атдырыу, чачдырыу тауушла толтургъан эдиле.

2005 жылда 13-14 октябрде Нальчикге атышууну кезиунде эмда андан сора энчи операцияда 35 полициячы эмда 12 мамыр адам ёлгенди, дагъыда кюч структураланы 95 келечиси жаралы болгандыла.

Бюгонню жаш адамланы кёллери кюз артыны ол къыйын эки кюнюню юсюнден жалаанда газет статьяладан, хар жыл сайын телеканалла хазырлагъан бериуледен, аталарыны, аналарыны халарларындан биледи-ле. Ол а къууанчлы шартды – право низамны сакълаучула тамамлагъан жумушладан сора жамауат тынчылыкъ тохташханды.

Бизни статьябызны жигити Фатима Альборовагъа ол кюнледе жалаанда он жыл толгъан эди, ол 5-чи классда окъугъанды.

Бюгонлюкде уа ол Аманлыкълчылары тероликлерине жолукъдуруу федерал службаны КъМР-де Управлениасында къуллукъ этеди, ведомствону пресс-службасыны таматасыды.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Жазыпыу-2027

«Газет бизни хазнабызды»

Къашхатаудан Улбашланы Келлет газетге жазылыууну юсюнден оюмун айтады:

– Газетибизге хар заманда да къууанам. Ол сейир дунияды. Аны окъуй, миллетибизни бурун заманларындан башлап бюгоннге дер жашауун биле турама. Нечик эрттеги миллетбиз, къаллай бай тарыхыбыз барды, деп ёхтемленеме.

«Заманда» уллу-гитче да сейир этерча хапарла бардыла. Кесим да окъуйма, сабийлеге да окъутама. Тенглериме, бирге ишлегенлеге да газетни алыгъыз, ол бизни миллет байлыгъларыбызды, дейме. Сау болсунла, кёпле айтханымны этеди.

Редакцияда ишлегенлеге уа Аллах къарыу-кюч берсин! Кёп жылланы сейир хапарлары бла бизни къууандыра турсунла!

Бизни индексбиз – П 5893

Жигитликини, антына кертчиликни да юлгюсю

2 бет

Чыгъармачылыкъ берген къууанчны бла бирликини жыл саны жокъду

3 бет

Къарындашылыкъ эмда жууукълукъ сезимлени кючлей

4 бет

«Сиз бек магъаналы борчну толтурасыз — кыйралны аш-суу бла жалчытасыз»

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

- Битеу бу мадарла эл мюлкню айнытыуга бурулупдула. Белгиленнген борчла толтурулур ючюн, къолдан келгени этерикбиз. Мындан ары да эл мюлк жетишимлери бла кыуандыргъанлай турлугъна ишексизме. Жерде ишлегенден сыйлы жумуш жокъду, - дегенди ол сезюню ахырында.

Жыйылууда кыуанчлы иш да болгъанды. Кеп жылланы

эл мюлкде бет жарыкълы урунганлары ючюн инсанланы уллу кыаууму кыйрал эм ведомстволу саугъала бла белгиленнгенди. КъМР-ни Башчысыны Ыразылыгына тийишли болгъанланы арасында эл мюлклени башчылары **Уяналаны Харун** бла **Сотталаны Рустам**, ветеринар врач **Кючменланы Азамат** эм кеп башчала бардыла. Алагъа диплом бла бирге ахча саугъа да берилгенди. Республикада муниципал

кыуралуыланы араларында эл мюлк продукцияны чыгъарыуда эршишуле бардырыу тереге бурулгъанды. Жыйылууда аланы атлары белгиле этилгенди. Алай бла ючюнчю жерге Урван район чыккъанды, ол диплом эм 300 минг сом бла саугъаланнганды. Экинчи жерге Лескен район тийишли болгъанды - диплом бла бирге 500 минг сом берилгенди. Биринчи уа Басхан район болгъанды. Ол бу саугъаны

экинчи кере алгъанын айтырчады. Кубок эм «Нива» машинаны ачыклары районну башчысы Адип Абреговха берилгенди. Дагыда ол АПК-ны айнытыугъа салгъан кыйыны ючюн алтын майдал бла саугъаланнганды.

Быйыл малчылык жаны бла болдурган жетишимле ючюн энчи саугъа тохташдырыгъа оную этилгенди. Диплом эм 300 минг сомга сертификат Черек районнга берилгенди.

Байрамга келгенлеге бай концерт программа да хазырланнганды.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

Парламент

КъМР-ни Парламентини башчысы **Татьяна Егорова** эм Иркутск областыны Законла чыгъарыучу жыйылыууну таматасы **Александр Ведерников** 9 октябрьде, Кавказ ючюн сермешде совет аскерле немисли-фашистлени жокъ этген кюнде, туугъан журтубузну кыоруулаучуларыны жигитликлерин белгилеп, Нальчикде «Кишилики ёмюрлюк оту»

эсгертмеге гюлле салгъандыла, деп билдиргенди бизге КъМР-ни Парламентини пресс-службасындан. Жашауларын аймай, душманны Кавказын тийресинде тохтаханлагъа хурмет этгенди, кыралыбызны бирлигин эм жалынчакъсызлыгын сауклауда Хорламны магъанасын белгилегенди парламентарийле.

Кёргенлерин жаратхандыла

Жолучулары-Малкъаргъа жолучулукъну чеклеринде Иркутск областыны законла чыгъарыучу жыйылыууну келчилери социал учрежденияда болуп, республиканы жетишимлерин кёргенди. Биринчиден, Нальчикде «1-чи номерли шахар поликлиника» саулукъ сауклау учрежденияда болгъандыла. Ола Шимал Кавказда эм уллуладан бириди. Парламентарийле ол шендоюго оборудование бла кыалай жалчытылнганы бла шагъырейленнгенди, саулукъ сауклаугъа цифрала мадарланы синдириуге энчи эс бургандыла. Ол а республиканы инсанларына медицина болушлукъ бла чырмаусуз хайырланьырга он береди. Мында Россейни Саулукъ сауклау министрствосуну саусузланы багъуу жаны бла эсгертюмлери жашауда бардырылгъанларын кёргенбиз. Бу сынамгъа уллу багъа берилгенди. Биз да кесибизге жаралуу жумушланы кёргенбиз, аланы Иркутск

областыны Саулукъ сауклау министрствосу бла бирге сюзерге боллукъду, -дегенди Александр Ведерников.

Ызы бла Жаш тёлюню ючюнде болгъандыла. Мында кыонакъла жаш адамланы ачыкълыкларын, сейир башламчылыкларын кёргенди. Ала ёсюп келген тёлюге

болушлукъну кыйрал даражада берирге кереклисине эс бургъандыла.

Андан ары «Madina Saral'r» арагъа баргъандыла. Мында уа шендоюго санат миллет төреле бла байламлыкда айныиды. Араны иши бла шагъырейлене, креатив индустрияны айнытыуу эм аны себеплиги бла Нальчикге келген кыонакъланы санын кёбейтинуо амаллары сюзюгенди.

Сабий чыгъармачылыкны «Кюн шахар» академиясы кыошакъ билим берген учреждение угай, керти да инновация ара болгъанын айтхандыла Иркутск областыны парламентарийлер. Фахмулу сабиле окъугъан лицей бютюнда сейир этдиргенди.

Кыонакъла кёргенлерине уллу багъа бергенди, быллай жерледе республиканы кадр онглары кыуралгъанларын чертгенди.

«Нальчикни терек бахчалары» обществону иши бла да шагъырей болгъандыла. Ала интенсивный амал бла ёсюдо келген терек бахчаланы эм

тирлик саукланган жерлени кёргенди. Предприятияда автоматизацияланган мадарла сингдирилгенлерин белгилеп, тирлики Сибирге ашырыну онгларын сюзюгенди.

Жолучулукъну ахырында Иркутск областыны депутатлары Къабарты-Малкъарны социал бёлюмде, фахмулу жаш адамлагъа себепликде сынаулары алагъа да хайырлы боллугъун чертгенди.

Эсигизге салайык, Иркутск областыны Законла чыгъарыучу жыйылыууну депутатларыны жолучулукълары Къабарты-Малкъарны Парламенти бла бирге ишлеуно юсюнден келишимге кеп салынуу чеклеринде кыуралгъанды.

Бай тирликини, жарыкълыккыны, шүёхлукъну да байрамы

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Суратха тюшерча да кеп жер бёлюннгенди: сёз ючюн, алмаладан толугъА3-51 машинаны, гюллене, 89 килограмм тартхан хыярны кыатларында да кепле бу кюн эсде кыалырча суратла алдыргъандыла.

Къариуларын сынаргъа излегенлеге да спорт эршишуле кыуралгъандыла,

Къарачай-Черкесден келген кыонакъла Лепшокъланы Алиндя, Елизавета Вишневакъла, кыонакълый Гузеланы Индира, Лепшокъланы Фатима, Бытдаланы Альбина «Суусаб» шешала бла айран этген жашланы кыошларыны кыатында.

сойгенле уа кеслери суратла ишлеп кёргенди.

Фестиваль бардырылгъан замананы ичинде майданда жамауатны сойген макъамлары эшитилгенлей тургъандыла, Челябинскден «Выше неба» шоу-проектини артистлери бла Санкт-Петербургну «Хор во весь двор» чыгъармачылык

кыаууму да жырлары бла кыуандыргъандыла. «Платформа» институту башчысы Аксана Шухостанова белгилегенича, фестивалыны жабылыуун бу халда ётдюрюу анга кыатышханланы журеклерине ырахатлык салгъанды, унутулмазлык сезимлени саугъалагъанды. Алай бла кюз артыны ариу байрамы келишулюкно, жарыкълыккыны, тирликини

Жомакъдагъы падишахланы кийимлеринде Роберт Караханов Лиана Гятовагъа кофе хазырлай турбед.

Насыплыланы Азамат юйюрю бла келгенди.

битеуло ауурлукълары уа 40 тоннагъа жетгенди. Юч жыл мындан алгъа болгъанында, кёгетледен нарт таурухланы жигити Сосурукъну сыфаты ишленгенди. 2024 жылда 300 литр алма варенье биширилип, Россейни рекорду

жангыртылгъанды, аны бир жартысы бла кыонакъланы сыйлагъандыла, башхасын а республиканы социал юйлерине юлешгенди.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия. Суратланы **МАМАЙЛАНЫ Алий** алгъанды.

Игилендириу

Ырахатлы жашарча мадарла

КъМР-ни Кыурулуш эмда жашау журт-коммунал мюлк министрствосундан билдиргенлерича, быйыл Чегем районда «Жашау этерге инфраструктура» миллет проекте кирген «Иги шахар болум кыурау» федерал проекте кёре, жамауат жерлени кыурау эм игилендируу жаны бла ишле башланнгандыла. Ол санда Чегемни Ленин атлы ораныны баш жанында эллиле кеслери кыурагъан топ ойнау майданны орунуна жангы излемлеге

келишгени да ишленирикди. Былтыр битеуроссей конкурса аны ючюн 3491 адам кыол кёторгенди.

Бусагъатда специалистле майданны мурдорун хазырлап кюрешедиле. Мында кыараучула олтургъан шинтиклери бла тынгылы стадион кыураллыккыды. Кюндюз жетишалмагъанла кече да топ ойнар неча жараула бардырыр ючюн чыракъла салынырыкълыда эм тегереги бла буруу да тартылкыды. Ол хазыр болса, бери

жаш адамла эм саулукълу жашау бардыргъан иги кесек шахарчы келир деп, уллу ышаныулукъ барды.

Майдан быйыл жылны ахырына хайырланьырга берилирге керекди.

Саулай алып айтханда, Чегем районда беш жылны ичинде сагъынылган программа бла байламлы 23 кеп фатарлы юйюни арбазларындан 23-сю эм 16 жамауат жер жангыртылгъанды неча ишленгенди.

Эсге сала айтсакъ, про-

ектни чеклеринде быйыл Къабарты-Малкъарда 32 жамауат жер кыураллыккыды. Алай бла, Кырныаузда, Басханда, Нарткъалада, Кыашхатауда, Бабугент, Анзорей, Аргудан, Баксанёнок, Огъары Жемтала, Огъары Куркужин, Гернегез, Жангы Малкъар, Заречное, Каменномостское, Октябрьское, Псыгансу эм Янтарное элдеде да жашил жауу жолла бла солугу айрыккамчыкъла ишленирикди.

МАГОМЕТЛАНЫ Сулейман.

Заман озгъан эсе да, жара сынтыл болмагъанды

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Бандитле Нальчикде право низамны сауклаучу органланы 18 объектине чапхандыла, УФСИН-ни мекаямына кирир ючюн а, ала бютюнда уллу кюч салгъандыла. Алайда аманлыкъчылагъа кыажу сермеш эки кюнню баргъанды, жарсыугъа, аны кезиунде Управленияны 5 кыулукъчусу жан бергенди.

Фатима алдыргъан «Герои посмертно» кино да ол бушулу кюнлени кеслери кёллери бла кёргенлени, кыолларында саутла бла аманлыкъчылагъа кыажу тургъанланы юслеринден хапарлайды. Бу фильм бир ненча конкурса алчы жерлеге чыккъанды.

- Эсимдеди, ол кюн школда дерсле болмагъандыла. Алай бизни, нек эсе да, юйге иймегенди. Классда олтуруп, ата-аналаны саукларгъа тюшгенди. Хау, сабиликде кёлню ангъламайса, сагъыш этмейсе. Алай ёсе баргъанда, бизни ариу шахарыбызга чабыуулукъ этгенле келтирген кыйынлыккыны, республи-

кабызгъа кыаллай ачы жара салгъанларын сёзесе,- дейди бизге Фатима.

«Герои посмертно» кинону ёсюп келген тёлюню Къабарты-Малкъаргъа кыйын кезиуню юсюнден толугълаулары болуп, ол кюнледе мамырылыккы сауклай жан берген жигитлени хурметлер мурат бла алгъанын айтады. «Угловно-топтуруучу системада ишлейме бюгюнлюкде. Тамата нёгерлерими хапарларына тынгылай, 2005 жылда болгъан кыужур ишлени юсюнден тенглериме билдирирге кереклисин ангыллагъанма. Бу чыгъарманы угловно-топтуруучу системада кыулукъ этген, 2005 жылда 13 октябрьде жан берген Джумагеллы Нурсахатовха, Сергей Хлоповха, Иван Корчагинге, Эллина Шиковагъа, Беслан Шибзуховха, ала бла бирге уа Ата журтубузгъа кыулукъ этинуо, битеу сынаулагъа да кыарамай, анга кертиликни сайлагъанлагъа атагъанма»,- дейди Фатима.

Кино 2025 жылда чабыулгъа 20 жыл толгъанына жораланып чыккъанды. Аны башлам-

чысы, сценаристи, режиссёру, продюсери, оператору да Фатимады, ушакъланы да ол кеси бардыргъанды. «Мени жаланда бир камерам бар эди, быллай чыгъармачылыккъда сынамым а жокъ. Республикабызны мамырылыгын сауклагъан, атларына солугуларыны ахырына дерти кертичилай кыалгъан батырланы юслеринден жамауатха керти хапар айтыргъа онгум болгъаны кёллендиргенди»,- дейди ол.

Аны жигитлери УФСИН-де кыулукъ этгенле, ведомствону ветеранларыдыла. Ала 2005 жылда 13-14 октябрьде ишчи жерлеринде болгъандыла, кыулукъларын топтургъандыла. «Ишчи нёгерлерин тас этген кюнню, заман озгъан эсе да, эслерине тошюрюрге, жангыдан ол ачылыккыны сынаргъа унамагъанла да бардыла. Аланы да ангъларчады, ол ачы жара бюгон да сау болмагъанды»,- дейди ушакъ нёгерибиз.

Адамла бла тубей, ала бла сёлеше, ол кюнледе Нальчикни орамларында алдырылгъан видеолагъа кыарай,

республика сынагъанын, ол кыйынлыккъа тюшген аскерчилени, мамыр адамланы да сезимлерин ангъларгъа онгу болгъанды.

Чыгъармагъа деп энчи жазылгъан «Нальчик. Октябрь. Свинцовый рассвет» жыр аны бютюнда терен магъаналы этгенди. Аны автору Владислав Бутраевди, ол кюнну хазырларгъа болушханды.

Былтыр «Герои посмертно» 26-минутлукъ кино КъМР-де Терроризмге эм экстремизмге кыажу журналист ишлени конкурсуна ючюнчю жерге чыккъанды. Быйыл а «На страже порядка-2025» Битеуроссей конкурса экинчи жерге тийишли болгъанды.

Фильм УФСИН-ни RUTUB-да каналында басмаланыпды, анга чырмаусуз кыараллыкъсыз. Ол адамны жашаууну багъасыны, терроризм келтирген кыйынлыккыны, анга жамауат саулукъ кыажу болурга кереклисин энтра бир кере эсгертеди, - дейди ол.

ТИКАЛАНЫ Фатима хазырлагъанды.

Ахыр такыйкылагъа дер

Ол урушну ачылыгъын кёргюзтюрге, тюзюн айтыргъа итиннгенди

Журналист мамыр жашауда, урушну кезиунде да кыоркыулу усталыкълардан бириди, дейдиле экспертле. Жаланда быйылны аллындан бери дунияда 27 журналист ёлтюрюлгенди, аладан 17-си - Жууукъ Востокну кыралларында. 2025 жылда ишчи борчларын толтургъанда, асламлы информация органланы 129 келечиси ауушханды. Бу жаны бла тинтиуге бардырылгъан кезиуде эм уллу кёрюмюдо болгъанды. Жаланда Палестинада Газада бардырылган атышуулада 86 журналист ёлтюрюлгенди.

Энчи аскер операция башланган кюнден бери уа кеслерини борчларын толтургъан кезиуде 30 россейли журналист бла медиада ишлеген ауушханды, деп билдиргенди Россейни журналистлери союзу.

Жарсыугъа, ишчи борчларын толтургъан кезиуде ёлтюрюлген журналистлени тизме-

синде Къабарты-Малкъардан журналистле да бардыла. Бушулу тизмеде 2005 жылда аманлыкъчыла Нальчикге чабыуулукъда бандитлени огъундан жоюлгъан Тамерлан Казихановну аты барды. Ол заманда анга жаланда 34 жыл толгъан эди.

Тамерлан журналистлени юйюрюнде ёсгенди. Аны атасы Али Казиханов «Известия» газетини энчи корреспонденти болгъанды, ол кыурагъан «Шимал Кавказ» газет кеп жылланы ичинде регионда артыккъа магъаналы соруулары ачыкълал тургъанды.

Алай ол кезиуде Тамерлан атасыны ызындан барыргъа мурат этмегенди, ол, врач усталыккыны сайлап, Дагыстанда медицина институтда окугъанды. Москвада предпринимательствону институтун бошагъанды. Ол иги врач да болаллыкъ эди, алай жашауунда

ахырда башха сайлау этгенди - журналистика.

1999 жылда ол право низамны сауклаучу органлагъа кыулукъ этерге киреди, «За воинскую доблесть», «За отвагу» майдалла бла саугъаланнганды. «Золотой ларец», «Серебряный сателлит» деген халкъла аралы телевидение фестивалыны энчи саугъаларына тийишли болгъанды. Детектив фильмлени «Закон эм жамауат» деген халкъла аралы фестивалында уа диплом кыолу болгъанды.

Эсден кетмеу

Жигитчиликни, антына кертичиликни да юлгюсю

Магомед, анасын элнни кыйырында жашагъан жууукъларына ашырып, терк окъуна артха кыйтды. «Машинам, нек эсе да, «кылыкъ» этип башлагъанды, анга кыарамасам, тамбла ишге жаяу барыргъа тюшерикди», - деп ангълатды жууукъларына, юйге да кирмей, терк окъуна артха айланганыны сылтауун.

Машиныны тегерегинде айлана: «Тебри, сени ремонтха салмасам, тапсыз башлагъанса», - деп, бузулгъан жерин табалмай, кеп мычмыды. Арыгъан эди. Экинчи кюн а эрттенкиле эртте кыобуп, ишге барыргъа керекди...

Танг белги бере башлагъанда, Магомед, туруп, арбазгъа чыгыып, тегерекке-башха да кыарап, кыол-бет жууп, камуфляж формасын да кийип, ишге атпады. Юй бийчеси Залина да, хар замандача, ашынсуун да баш иесини алына салып, ол кетип башлагъанда уа, кыабакъ эшикте дерти ашырды. Кеси уа Магометни бир-эки кере да артха бурулуп кыарагъанына, кыолун ёрге кётюрюп булгъагъанына да сейир этди - алай этмеучю эди да.

Аны жюреги сезгеними этген болуп эди юйюн, арбазын кий бийчесин ахыр кере кёргенин. Башхаланы уа эслеринде да жокъ эди ол кюн боллукъ кыйынлыккыны. Жаланда анасыны жюреги башха тюрюлу ура эди, ол тынгъсыз болуп, жашы кетгинчи, юйюне ашыккъы. Алай жетишалмады - кетип тура эди.

Сима ол кюн, нек эсе да, кесине жер таппай, юйден арбазгъа, арбаздан юйге кирип, чыгыып турду. Кече уа аман хапар келди. Мурдарла аны жангъы жашыны жашауун изгенди, жарлы анагъа ёмюрдөн ахыргъа кыара кийдирип, кю кызычыккы ёксюз кыюп. Алыкъса жаш да ёсдюрюмде деген умутлары юзюп.

Гитчелигинден да халалыгъы бла Магомед айырмалы эди, - деп хапарлайды эгечи Мадина. - Ол тура, анабыз бизни излемегенди. Тюз да аурукъсунганлай, не амал этейим, не керекди деп, тегерегине айланыр эди. Эрттенкиде ана-

сын кычакълamay, уппа этмей кетмез эди. Бир ненча кюннге кетерге тюше уа, юйдегиле аны аманат эр эди.

Шуёхлары, нёгерлери не заманда да кеп болгъандыла аны. Мектепде окугъанында да, устазла аны юлгоге келтирип тургъандыла. Улугъа уллуча, гитчеге гитчеча бола билген адепли жаш эди. Бизге уа, эгечлерине, алай сакъ эди. Маринабыз билмей тургъанлай ауушханда, ол иги кесюкге дерти кыара туманнга батылып тургъанча болуп айланганды. Ахыр кюнюне дерти аны сагъынганлай тургъанды. Улуу, ариу кыара кёллери терк-терк кызарыуучу эдиле. «Сен биягъы жиялагъанса», - десенг а, узун кирпиклерин терк-терк кыагъа бетин бир жанына бурур эди.

Маринаны сабийлерини кёллерин кыалай бла алайым деп, Нальчикге этип, кыылаучада учуруп, паркта айландырып, зоопаркта да этип, кафеге кийирип, сыйлап, не айтханларын да этип тургъанды.

Юй бийчеси Гюлюйланы Залинаны да бек ариу кёргенди, ол аны сыйюп алгъан эди. Жюреклерибизге жол таба биле эди ол. Кеси ёмюрюнде чибиннге «уш» деп айтмагъан жаш, кимге не хата этген болуп эди, аны арабыздан былай сууруп кетерча? Ол ачы кюнден берги иги кесек жыл озгъанды, болсада бюгон да Магометни унутмагъанбыз, аны хар айтханы, хар этгени барыбызны да кёз аллында турадыла. Анга кыолун кёторгөн мурдарны анасы уа кыалай ёсдюрген болуп эди ол малгъуну. Алайланы аналары, эгечлери жашларын, кыарындашларын, бир затха да кыарамай, бек сюедиле, ала тюрмеден кыайтарына Аллахдан тилек этедиле, ёлгенлерине уа садакъса бередиле. Мен а аланы ол ишлерин эшитсем, кёрсем, была уялмай кыалай эте болурла алай деген оюм келеди акъылыма. Сора, оюо, Аллах кёрсюн, деп да айтама.

Магомед атасы Хасан, анасы Сима бла бирге тургъанды. Бусагъатда андан кыалгъанла барысы да ол юйде жашайдыла, алай жууукъла уа юй ёксюзленнгенди, дейдиле.

Жашны кыоншула, тенглери, шуёхлары, ахлулары да излейдиле, ол болмагъан жерге барлыгъыбыз да келмейди, дейдиле. Кыйынлыкъларына да ариу кылыгыгы бла, оюмлу сёлешую бла кесин сюйдюрген эди. Аны таныгъанла, эштада, кёллерин басар ючюн: «Аллахха да игиле керекдиле», - дейдиле.

Аны ёмюрю 32 жыл эди. Ашар ашы, ичер суу да тауусулдула. Аны, сёзюск, киши да алышаллыккы тюююдю, алай сюйген тенглерин терк-терк келип, юйюрюн, юйдегисин жокълайдыла, анагъа, атагъа да кыолларындан келгенича кеп этдирирге кюрешедиле.

- Июль айны 11-чисинде келганим, бизни тамата кызыбызны да туугъан кюнериди. Биз а, 12-синде ата юйюбюзге барып, Магомед бла бирге белгилербиз деп тура эдик ол байрамланы. Ол кюнню эрттенкинде, сменин берип, юйге келирге керек эди. Не медет... Бюгон, бюгече да ийнаналмайма аны арабызда болмагъанына. Командировкагъа кетип турады, келликди деп сакълamay, дейди эгечи Мадина, кёз жашларын тыймай, кёлню терк-терк тола. Сора, олсагъат кёллерин сыйлап: «Угъай, мен жияларыккы тюйюлме, ол манга сауду. Аны кичи кызы кесине асыры ушагъанындан, ол кеси аллыбызда тургъанча кёрюнеди», - дейди.

Магометни атын сагъынып, жиямай тишируула угъай, эр кишиле да кыалмайдыла. Сарбашланы арбазгъа, тукъумгъа ол кюн келген ачы, бушуулу хапар аланы барын да жерге кыаратханды. Бюгон да аны юйдегиси, жууукълары да кыараларын тешмекчиле, сабийчиклерини бек кичилери окъуна да, ангълагъан этгенча, абаданда жияласла, топ эринин кыалтыратып башлайды. Анасы уа не айтып шошайтсын аны жюрекчинин, атасын ёлтюрген малгъунлары жер да кыалай кётюре болуп деп кыалай ангълатсын.

Ведомстводан тышында Охрананы Элбрус район бёлюмюнде кеп ишлемеген эсе да, Магомед усталыгын

кёргюзтгенди. Анга быллай шартла да шагъатлыкъ эте-диле: жаланда 2008 жылда ол ичгини юсюнден законнга жыйырма төрт бузукулукъ этилгени ачыкългъанды, дагыда эки уручуну тутханды.

Ол кыоркыулу ишлеге кеп кере тюшгенди, болсада терк окъуна тюз амал таба билгенди. Аны ючюн ишчи нёгерлерини араларында уллу намысы жюрюгенди.

2008 жылны 12 июлунда интигрикде сагъат онбирде Россей Федерацияны Илму академиясыны Басханда Нейтрон обсерваториясына законсуз саууланган кыауумла чабыуулукъ этгенде, аманлыккыны кыауум бла ахыр солугуна дерти сермешгенди. Аны окълери тауусулгъандан сора, мурдарла, онгул болуп, жашны алайда ёлтюргенди

Бу тобешиуге атны кюз арты кеси ататханнга ушайды, нек дегенде ол жылны жылпу излетген кезиуюдо, быллай жерледе уа аны адамла бере-диле бири бирине. Сора эсгериуле да, тюз да терекледен акъгъан чапыракъ-лача, бир бири юсюне тоше, хар бир адамны жашау тарыхын кырайдыла.

Тегерек тизилген столланы артла-рына олтурган кыонакъла тобеши-уно аллында Гайыланы Лейсанны жырына тынгылагъандыла. Аны музыка айныуу «Сопрано плюс» атлы креатив студиясыны башчысы Гузйиланы Жаннет хазырлагъанды. Кызычкыны аллай саугъа этгени барысыны да келлерин кетюргенди. Алай бла, биринчи такыйкъадан башлап, аланы сюйген, сакълап турган жерге келгенча сезгендиле кеслерин ары келгенле.

Ызы бла Тебердиланы Лейла кеси кыураган оюннга чакъыргъанды. Аны излемине кёре кыонакъланы хар бири да окъугъан чыгъармаларында кеслерине ушагъан жигитлени ат-ларын алгъандыла. Сора жангыдан танышхандыла бири бири бла. Лейла кеси уа Мэри Поппинс болгъанды. «Мен да, ол жигитча, хар неден да хапарлы болургъа итинеме, алай а бир кесек ажайыпма», – деп ангылат-ханды ол сайлауун.

«Турна» атлы маданият араны арт-менеджер Хаджиланы Мари-ям жыйылыугъа кыатышханлагъа мастер-класс кёргозтгенди – ала барысы да киталда окъуй тургъанлай тохтагъан жеринги ажашдырмазча белгиле этгендиле. Ол ишге керекли затланы Мариам кеси келтиргенди. Кыатхан голледен кеслери сюйген-лерин сайлап, аланы тегереклерине да оюула тизип, кюрешгендиле кыо-накъла, Мариам да, биринден бирине ёте, болуша, юйрете. Хазыр затларын барысы да столгъа тизгенде, тюз да кёрмоч кыурапган сунар эдинг.

Андан сора, хар бирине кыалам, кыагъыт да табылып, ала назму жазаргъа кёлленнгендиле. Жаш за-манында аны бла кюрешмеген хазна табылсын, былайда уа жазгъанларын

Жоралау

Чыгъармачылык берген кыуанчны бла бирликни жыл саны жокъду

«ЭСГЕРИУЛЕНИ ЧАПЫРАКЪ АГЪЫУЛАРЫ» деген ат бла, жашаулары келген адамланы конлерине аталып, Тырныауузну 3-чю номерли китапханасыны-филиалында солуу ингир этгенди. Ары социал жалчытыну Элбрус район бёлюмо юйлеринде болушлукъ этген адамланы кыаууму, ол санда сакъатла, китапханаланы окъуучулары, ишчилери да келгендиле. Бу иш «Тири эмда узакъ ёмюр бардырыу» деген программаны чеклеринде кыурапгъанды. Ол проектни автору Элбрус району Ара библиотека системасыны директору Тебердиланы Лейлады.

окъургъа уялгъанла, кезиулерин артка атаргъа излегенле да табылгъандыла. Алай а жангы назмула да туугъан-дыла.

Тобешиуно бек сейир заманы уа «Жашауундан хапар» деген кесети болгъанды. Аны, «Нарт сёзюно андан арысын айт», «Бу не кино болгъанын бил», «Жырны андан ары бардыр» эмда «Эсгериуле зришиуу» деген конкурсланы 2-чи библиотека-филиалны таматасы Елена Афанова

бардыргъанды. Кыонакъла кеслери бла болгъан хапарланы айтхандыла, жырлагъандыла, кюлгендиле, ой-нагъандыла. Жаш заманларын, ата-аналарын, биринчи сыймекликлерин эсгергендиле. Адамланы андан уллу байлыкълары уа кыйда?

Ызы бла Отарланы Саид атлы ара китапхананы таматасы Хочуланы Фа-тима «Адабият сарыуек» деген оюнну бардыргъанды. Кыонакъла экиге бёлоннгендиле. Бир кыаум сёзсюз,

кыылыкълары бла адабият жигитлени суратлагъанды, экинчиси уа аланы билгенди. Айхай да, быллай оюнда, биреу ортагъа чыгып, жаныуар, хай-ууан кыылыкъны кёргозтгенде, кюл-ген да, ойнагъан да аслам болгъанды. Төпсеуге жетгенде уа, анга ары келгенлени хар бири да юйренирге кюрешгендиле. Алдан эшитмеген музыканга төпсеген алай бош тойюл-дю. Аны бла да сыналгъандыла ала. Экинчиси уа, кюлмей да кыалай, беш адам арагъа чыгып, хар бири кесича кымылдыаса.

Ахырында уа китапханачыла тобе-шиуно «Келлик заманнга кыагъыт» деген кесегин бардыргъандыла. Анда уа кыонакъла ызларындан келли-клеге не айтыргъа сюйгенлерин, не текегенлерин жазгъандыла. Ала ол затланы жаза туруп, хар бири да кеси сагъышына кетип, шошлукъ алгъан эди тегерекни. Артта уа ол кыагъыт-ланы бирге этип, «Эсгериулеге» деген оруннга жыйгъандыла. Жылдан сора ачарыкъдыла аны, экинчи кере тюз да быллай тобешгенлеринде.

Кыонакъбайлыкъ чай ичиу, жыр кюлкю-оюн бла бошалгъанды. Адам-ланы юйлерине ашыкмагъанлары китапханачыланы бу ишлери аланы жюреклерине жетгенини шагъат-лыгы эди. Ыразылыкъдан, жылыу-дан, жарыкълыкдан толуй ингир ол кыонакъбай мекамны энци нюрден толтургъаны хакъды.

Быллай сейир тобешиуно кыурап, Тебердиланы Лейла, аны башчылыгъ-ында ишлеген тырныауузчу китап-ханачыла Хочуланы Фатима, Нина Постникова, Лейла Костина, Елена Афанова, башында сагъынылгъан Хаджиланы Лейла, Гозюланы Жан-нет, жычы кызычкы Гайыланы Лей-сан эм башхала тамата төлюге ала, аланы сынамлары, айтхан сёзлери, эсгериулеры ызыларындан келгенлеге кыаллай бир сыйлы болгъанларын билдиргендиле. Чыгъармачылыкъ берген кыуанчны, бирлики уа жыл саны жокъду.

МУСУКАЛАНЫ Сакинат.

Дин жыйылыу

«Жалынчакъсызлыкъ кыыралны миллет кыоркыуусузулугъу, жамауатны тынчлыгъы бла байламлыды»

Нальчикде «Россей Федерацияны муслийманларыны дин жалынчакъсызлыкъларын (суверенитет) сакълау» темагъа конференция бардырылгъанды. Анга Шимал-Кавказ эм Юг федерал округланы, Татарстанны, Кыалмукъну, Тюмень областны ДУМ-ларыны келечилери, ислам вузланы устазлары эм студентлери, жамауат биригиулени эм власть органланы кыулукъчулары, динни тинтиу бла кюрешген алимле кыатышхандыла. Аланы арасында Россейни кыырал мюлкюню эм кыырал кыулукъну академиясыны профес-сору Михаил Шахов, Россейни ёкюллерини союзуну башчысыны орунбасары, профес-сор, «Вестник Московского университета МВД России» журналы басмалагъан Нодари Эриашвили, Россейни илмула академиясыны жамауат илмула жаны бла институтуну Жууукъ Восток жаны бла бёлюмоню илму кыулукъчысу Василий Останин эм башхала. Дин жыйылыу Сыйлы Кыуранны окъуу бла ачылгъанды.

ТИЙИШЛИ ЖУУАПЛА ИЗЛЕРГЕ

КъМР-ни Муслийманла-рыны дин управлениясы-ны башчысыны орунбасары Алим Сикажев, тобешиуно магъанасын ангылата, Рос-сейни муслийман жамауа-ты тышындан келген, бизге чюйре болгъан иннетден бай-лыгы эди. Ыразылыкъдан, жылыу-дан, жарыкълыкдан толуй ингир ол кыонакъбай мекамны энци нюрден толтургъаны хакъды.

Экинчиден, цифралы амал-ланы хайырлана билирге керекди. Жаш төлю биююнлюк-де билмичи компьютерде, те-лефонда излейди. Алай анда радикал, төрели исламгъа чюйре келген оюмла, айтыула бардыла. Аланы жайгъанла муслийман жамауатын чачар-гъа кюрешедиле, кыыралгъа бойсунмазгъа чакъырадыла. – Адамланы акъыллары ючюн кыазуат барады. Биз да жаш адамла бла ала ан-гылагъан тилде сёлеширге керекбиз. Мекжитде халкыны аллына чыгып ууаз берген биююнлюкде азлыкъ этеди. Биз Интернетни тюз билим

Билим

«Сабийле бла келишир ючюн, аланы тиллеринде сёлеширге керекди»

Ол неда бу ишде урунган жаш адамланы юслеринден газетге жазы-лырын жамауат излей эсе, быллай шартны магъанасы энци да, уллу да болгъаны баямды. Беппайланы Джамиланы юсюнден жазарыбызны да ата-аналаны бир кыауумо сюйгенди, ала аны сабийле бла бир тил бла биленин, ишине жууалпы кёзден кыарагъанын да чертгендиле. Ол а Яникойну Байсолтанланы Алим атлы мектебинде директорну юйретиу жаны бла кенгешчиси. Андан сора да, математикадан дерсле береди. Биз а, газет окъуучуларыбызны тилеклерин толтура, аны бла ишине кёз кыарамыны юсюнден ушакъ этгенбиз.

– Дамхила Илиясовна, бу кюнде «Машукъ» билим беруу арадан кыайт-хансыз. Ушагъыбызны башлай, ары кыалай бла баргъаныгъызны эмда анда неге юйреннгенигизни юсюнден айтсакъгъыз эди?

– «Машукъ» билим беруу араны юсюнден устазладан, жаш төлюню келечилеринден да кёп кере эшите турагъанма. Кертисин айтханда, ары барып, аны кесим кёрюр муратым кю-регимде, акъылымда болгъанлай тур-гъанды. Анда «Сабийлики навигатор-лары: кюч бирликдеди» деген ат бла Беспуроссей форумну кыурапгысын билгенимде уа, анга кыатышыргъа биюндан сюйгенме. Ары тошер ючюн сайлауладан ётерге керек эди да, за-явление жазып, берилген ишлени да тамамлагъан эдим.

Билемисиз, ары дери Москвада, Самарада форумлада бола тургъан-ма. Алай эсе да, «Машукъ» барыргъа сайлангъанмы билдирип сёлешген-леринде уа, кесими башха даражада нассылы болгъанча сөзегенме. Нек дегенде умутум юзмей, аланы чакъ-ырыларын алай сакълагъанма, аны ючюн а, жашырмайма, кыуанган да этгенме.

Ары республикадан бир кыауум устаз баргъанбыз, юч юнюню тургъан-быз. Кыауумлагъа юлешинип иш-легенбиз, проектлени, берилген бир торлю болумланы тинтип, бир оюмгъа келирге керек бола эди да, ол да ахшы сынам болгъанды. Тобеишу Россейни халкъларыны бирликлерини жылына аталып кыурапгъанла да эсгертирге сюеоме. Алай эсе да, биз бирлик хар заманда да болгъанлай турургъа кереклисин чертгенбиз, ансы жаланда ол белгиленген жылда угай.

Бу жол «Машукъда» биринчи кере болгъанма, алай эсе да, дагыда баргъанлай турургъа сюеорикме. Нек дегенде быллай тобеишуле усталыкъ жаны бла айныуун, кёп затча тошюнню-юнню мурдорудула. Андан келмей эди кетеригим. Бизни регионну мадани-ятда ишлегенлери деп, ол кюнде энци билим беруу семинар кыурапган эди да бу арада, анга да кыаллыгъым окъуна келген эди. Быллай жыйылы-улада, белгилегенибизча, сынамгъа юйренсе. Кыырал устазланы, дирек-торланы кенгешчилерини айнуулары-на эс бургъаны, онгла кыурагъаны уа биюндан кёллендиреди. «Машукъда» жаланда студент жаш төлю бла бай-ламлы форумланы кыурап кыймай, педагоглагъа деп да кёп торлю жу-мушла бардырылгъанлары окъуту-ула, юйретиуге да себепликдиле.

Аллай жерледе бола турсанг, ишинге да башха кёзден кырап тебирейсе. – Кертиди, алгын мектепдеде за-учла болуп тургъандыла. Директор-ланы кенгешчилери жангычылыкъ халда школагъа кийирилгенли уа юч жыл болады. Аны алайлыкы мектеплени айнууларына, сабийле-ни юйретиуге не береди?

– Кертиди, бирде кенгешчи ол да

университетни профкомунда да иш-легенме. Аны себепли мектепде да бу жумушну бардыраллыкъ болурма, сабийлени да ол кесим этген затлагъа юйреталырма деп да сагъыш этгенме. Энди биююнлюкде бери мектепге кел-лип ишлегениме, биюндан сабийлени кватларында болгъаныма ыразыма. Жашауда да кесими жолуму, усталыгъымы тапханма деп инчанам.

Коллективибиз да игиди, барысы да манга болушлукъ этгенлей, билме-геними ангылатханлай, юйретгенлей турадыла. Директорубуз Кыудиланы Айшат Солтановна биринчи кюнден да кёп затча тошюндоргенлей келеди. Кесим бошагъан мектепде, туугъан жеримде ишлегеним а манга биюндан хычыуунду. Ары-бери кетгеним болса да, артка кыайтыргъа излегенлей турама.

Школада ишлерге ким кёллендир-генди деп да соргъансыз. Атабызны юсюнден айтдык. Анабыз Габоланы Асият да бир кесекни информатика-дан окъутуп тургъанды.

Кертисин айтханда, жаш төлюге билим беруу, аланы юйретиу жаны бла юлюго алырча адамларым дагъ-ыда бардыла. Сёз ючюн, ыннам Байсолтанланы Мадина Закиевна кёп жылланы орус тилден бла литература-дан окъутуп, хурметте тийишли болуп тургъанды. Аны эгечи Трамланы Лейла Закиевна да мектепде эрттеден бери ишлей, орус тилден бла литературадан дерсле береди. Андан сора да, талай заманны директорну окъутуу жаны бла орунбасарыды. Жаш төлюге билим берууге эмда юйретирге этген кыошумчу-лугу ючюн а «РФ-ни битеулю билим беруиуню сыйлы ишчиси» деген даражалы ат бла сауылангъанды.

Алайды да, юйорде устазланы ючюнню төлюсюнденбиз эгечим да, мен да дерге боллукъду. Эгешчигим Звёзднуйде тарыхдан окъутайды. Дерсле бергенинден сора да, директорну юйретиу жаны бла кенгешчиси.

– Биююнню устаз кыаллай болур-гъа керекди, кыалайды ол жаны бла кёз кыарамыгъыз?

– Сабийле биююнлюкде кёп затны биледиле. Ала бла ишлер ючюн а, аланы тиллеринде сёлеше да билирге керекди. Башхача айтханда уа, ала бла бир толкунда болургъа. Алай болса уа, бир бири ангылагъан да тынчды.

ларын ачыкълар мурат бла кыурапгъанды.

– Муслийманла Россейни айырылмазлыкъ кесегидиле, аны кыыралыгъын кыурайды-ла. Дин жалынчакъсызлыкъ исламны жорукъларына, дин илмугъа, тарыхыбызгъа тая-нып, кесибизни дин төреле-рибизни сакълар эм айнытыр ючюн керекди. Биююнню конференцияны темасы шё-ндюго технологияла, информа-ция кенг жайылган кезиуде биюндан магъаналыды. Дин бла байламлы билим цифра-лы амалланы болушлукъу бла чырмаусуз жайылады, жаш төлюню башына тёюзомсюз-люкню, радикал оюмланы сингдирирге кюрешедиле. Исламны терс ангылатыу бла байламлы кыоркыуула-ны ачыкълагъан бла бирге, алагъа тийишли жууапланы излерге керекбиз, – дегенди Алим Сикажеве.

БАШ АМАЛЛА

Жыйылгъанланы КыМР-ни муфтийи Хазраталий Дзасе-же алгъышлагъанды. Ол тобеишуге кыырал эм жама-уат кыулукъчула бла алимле жыйылгъанлары, жаш адамла да келгенлери иги шарт бол-гъанын чертгенди.

Дин тобеишуно темасын ангылата, Россейни мус-лийманларыны жалынчакъ-сызлыкълары (суверенитет) кыыралны миллет кыоркыуу-сузлугъун, жамауатын адеп-кылыкъ саулуугън кыоруулау бла байламлы болгъанын чертгенди ол.

– Болсада аны жамауатдан айырылып, кыыралгъа кыажуу туруу деп ангылагъан терсди, та-бийгъатда солугъанын жаратама.

Биз атабызны анасы Кюмезланы Жансурут бла бирге тургъанбыз, энди ол дунясын алышханды, жаннетли болсун. Анга болуша, ол тылыдан татлы ашарыкъла этсе, кыатында ту-руп, кёп затына юйренгенме. Энди биююнлюкде кесим да бу жумуш бла сюйюучоме кюреширге. Жууукъларым а бегирек шоколад кыошумчу-лартурум кыурагъанды, биюндан бег а кыарындашчыгым Мухаммат бюсо-рейди хазырлагъан ашларыма.

Кесим а ыннам биширчию бал кыо-шугъан тортуу кыйметтир этерге сюе-оме. Аммам этгенча татылуу болады деб а сунмайма, не десенг да аланы кюп ызыры, жылыулары башхача эди.

Сабийлигимден да жыргъа уста, аriu ёнюю адамла манга бир сейир кёрю-недиле. Нек эсе да алагъа сукълан-ганымы этеме дегенча сеземе кесими. Билмейме, жыр искусство манга бир алаамат дунияча, алайды. Аны ючюн а, иги магъанала, аriu жырлагъа дайым да тынгылайма. Ала кёлнюно кётюргенлери бла бирге, мыйынгы со-лутургъа да себеплик боладыла.

Ушакъны МОКЪАЛАНЫ Зухура бардыргъанды.

кеслерине буургъа амалла излейдиле. Биз а ёсюп келген төлюге крти исламны кёргоз-торге борчулбуз: чомартыкъ-гъа, таматалагъа хурметге, Ата журтха сыймекликге чакъыр-ган динни», – дегенди муф-тий сёзюно ахырында.

ЗАМАНДАН АРТХА КЫАЛМАЙ

Миллетлени ишлери эм жамауат проекте жаны бла министрни кыулугъун толтур-гъан Гёргокъланы Жамболат да сёлешгенди конферен-цияда. Ол шёндюго дунияда демократияны ниетлери бу-зулгъанларына эс бургъанды.

– Сыйлы Кыуранны кюй-дорген адамны полицияла сакълагъанларын кёргенбиз. Быллай кужур ишлеге ала демократия дейдиле. Рос-сейде динни эркинликлерин сакълардан законла бардыла.

Биююнлюкде туугъан жур-тубузгъа хар жанындан да басыулукъ этиледи. Ол санда светский кыыралда ислам айнымайды, деп даулагъанла, андан айырылыргъа керек-ди дегенле бардыла. Энци аскер операция баргъаны бла хайырланып, халкъларга кыыралдан эркинлик излерге чакъырыула окъуна этиледиле. Алай россейли муслий-манла кыыралны мурдорун кыурагъанларын, аны айырыл-мазлыкъ кесети болгъанын, ёмюрлени ичинден кыыралга кертилик бла кыулукъ этген-лерин унутханды, – дегенди ол эмда жаш адамланы илму, техника жаны бла айныргъа чакъыргъанды:

– 21 ёмюрню муслийманы, динни билип, заман бла тенг атларгъа, технологияланы билирге керекди, – дегенди. Жыйылыудини тутаргъа эркинликин праволу база бла жалчытынуу, Россейде ислам динни жайылыууну тарыхы-ны, муслийманланы финанс билимлерин игилендириуде дин идараны жерини, Интер-нетде муслийман жаш төлюно дин энциликлерин сакълану мадарларыны, фатуаланы бла илму тинтиулени бирик-дирилген системасын кырау-ун, ислам праволу билими айнытынуу, жамауатын бир-лигин сакъланда фатуаланы магъаналарыны юслеринден айтылгъанды.

Битеу да бирге конферен-циягъа 20-дан аслам экс-перт кыатышханын айтырча-ды. Муфтийни орунбасары Жамбулат Керёфов бизге билдиргенча, алимле, дин кыулукъчула жаш адамла бла тобешириклери белгилене-ди, ол санда мекжитде, дагы-да Кыабарты-Малкъар кыырал университети студентлери бла.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

Сурат авторду.

Маданият

Къарындашлыкъ эмга жуукълукъ сезимлени кючлей

Озгъан ыйыкъда Нальчикде Ингуш Республиканы А. Хамхоев атлы къырал филармониясыны концерти болгъанды. Аны коллективи Шимал Кавказны республикаларына «Эшитил, жырым, сокъ, къобузум!» деген гастрольларын бизден башлагъанды.

Къарындаш халкъны алапат жырчыларыны бла тепсеу къауумуну чыгъармачылыкълары бла шагъырей болургъа Музыка театр гъа аслам адам келген эди. Сыйлы къонакълар гъа КъМР-ни Парламентини Маданият, граждан обществону айныту эм информация политика жаны бла комитетини таматасы Текуланы Амырбий бла Россейни халкъ артисти Наталья Гасташева алгыш сёзле бла тубеген эдиле.

– Хош келигиз! Биз бек къууанабыз гастрольларыгъызыны Нальчикден башлагъаныгъыз гъа. Кёп жырчыларыгъызыны таныбыз, сюебиз. Бизде Искусстволаны Шимал-Кавказ къырал институтун тауусханла бла уа энчи да ёхтмеленебиз. Наталья Казбулатовна шагъатды къаллай фахмулу жаш адамла келгенлерине хунерлерин

ёсдюрюрге. Аладан бири Къабарты-Малкъарны бла Къарачай-Черкесни сыйлы артисткасы Айна Алиевады. Ол бююнлюкде филармония гъа башчылыкъ этеди. Мен оюм этгенден, бошдан ышаннган болмазла анга аллай жууаплы ишни. Маданиятны юсю бла къарындашлыкъ сезимлени кючлеу огурулу жумушду, – дегенди Теку ул.

Ызы бла Айна Алиева, чыгъып, устазы Наталья Гасташеваны гюлле бла сау гъалап, ыразылыгъын билдиргенди.

Ызы бла «Гаргарей» ансамбль миллет төпсеулеринден бирин кёргозтгенди. Къараучула артистлени кызыу къарсла бла ашыргъан эдиле.

Концертде орус эм ингуш тилдеде жырла айтыл-

гъандыла. Ала Ата журтха махтау салуу, анга сыймекликини ачыкълау бла байламлы эдиле. Марьяна Олигова, Айна Алиева, Полита Хашагульгова, Зара Аушева, Мовсар Аскагов, Лема Нальгиева, «Дега оаз» фольклор рок-группа да къараучуланы кёллерине жетгенди, зауукълукъ тапдыргъандыла.

Лема Нальгиева уа Мал-

къондуланы Ахмат Къулийланы Къайсынны «Анамы жаулугъу» деген назмусуна къурагъан жырны айтханды. Бу чыгъарма саулай Шимал Кавказда белгиледи. Аны себепли жыйылгъанла жырчы гъа ыразылыкъларын кызыу къарсла бла билдиргенди.

Жырчыла бла бирге Нальчикге Ингуш Республиканы маданиятыны сыйлы къуллукъчу, назмуу Тамара (Ксения) Чаниева да келген эди. Ол Къабарты-Малкъарда туугъанды, кёп жылланы «Горянка» газетде ишлеп тургъанды, бююнлюкде юйюрю бла Ингушетияда жашайды. Быллай концертле шүөхлукъну кючлеуге себеплик этгенлерин да чертгенди.

«Биз бир бирибизни маданиятларыбызны билдирге керекбиз. Къарындашлыкъ байламланы кючлеу шендо бек магъаналыды», – дегенди.

Бизни республикадан сора ингушлула Къарачай-Черкесни бла Адыгеяны жокълагъандыла.

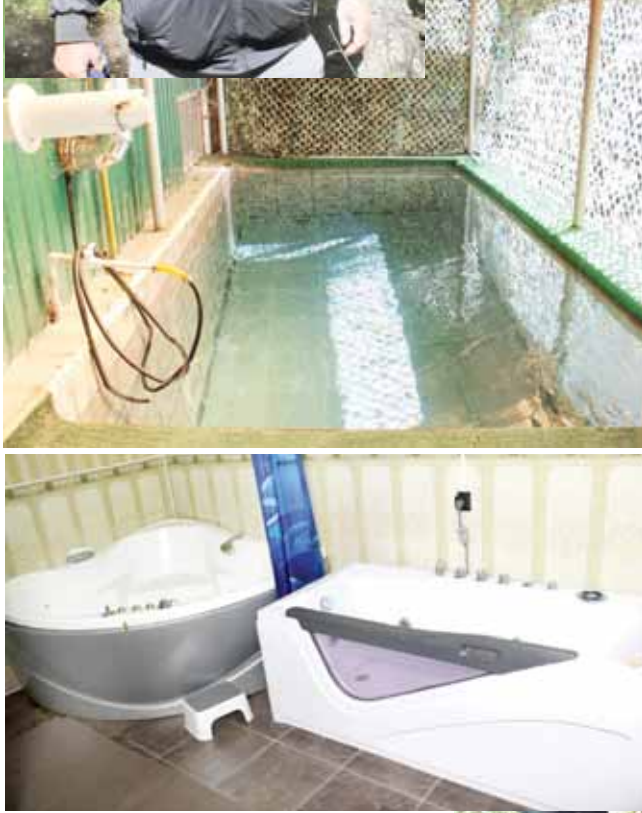
ТАППАСХАНЛАНЫ
Аминат.
Суратны МАМАЙЛАНЫ
Алий алгъанды.

Тирилик

Къонакъларны сюйген Хусей

Ёзденланы Исхакъларны жашы Хусей Басхан ауузунда сыйы жюрюген адамладан бириди. Уллу къазанда къайнагъан эт чый къалмаз дегенча, Хусей уллу юйюрге, иш ахлуланы къолларында ёсгенди. Адамлыкъ, намыс, хурмет, уллу, гитче деген затла къан бла берилип, жамауат арасында алай жашагъанды. Хусей билимине, фахмусуна, иш хунерлигине кёре бююнлюкде аты айтылгъан байладан бири болуп турлукъ эди. Алай ол, ырысхы гъа жан атмай, адамлыкъ шартын унутмай, башха жолну сайлагъанды.

реим. Башында сагъыннганыбызча, ол хуржунланы толтурлукъ жолну барса, таулуланы арасында бек байладан бири болуп да къалыр эди. Аны айтханым, бир кезиуде Ставрополь крайда Ёзден улуну тынғылы тирмели болгъанды. Ол, анда ун этип тургъандан сора да, чёплеу жау да чыгъарып тургъанды. Аты алай болгъанлыкъ гъа, жауну нартохден этгенди. Бизде Александровская станицада уллу крахмал завод барды. Хусей айтханнга кёре, ала

чыгъаралмагъандыла басханчы жаш кеси аллына эталгъан жауну. Бу заводха уа нартохноу къайдан да ташыйдыла.

2006 жылда жашагъан журтуна къайтып, Нейтрино посёлокда тохтайды. Алайдан узакъ болмай жол жанында жер алып, бу ариу табийгъаты болгъан жерде солугу юй ишлеп башлайды.

– Таугъа ёрлеучюле, саржелеле учар гъа сыйгенле, амброзия чакъгъан кезиуде аллергиялары болгъанла былайда тохтар гъа сюедиле, – дейди Хусей, эл мюлкде ёсдюрюлген затланы жарашдыргъан производствону кююп, туризмни айнаыту гъа эс белгенини юсюнден айта. – Кесигиз кёргенден, орус, фин хамамла, алада кызгъандан сора жууунурча эшикде, юй ичинде бассейнле да бардыла. Таугъа чыгъып, арып къайтханла хамамда жууунур гъа сюедиле. Бу солугу юйю башхаладан энчилигиз да олду.

Сора аш-суу этерге онгла къурагъанма. Къонакълар ашарыкъларын

Суратлада бу сиз кёрген затла аны журтуду. Былай гъа къыралны кёп жеринден келедиле – къаячыла, солургъа, саулукуларын игилендирге. Бу ауузда бек омакъ солугу юйле да бардыла, алай кёлле Хусейни журтун сайлайдыла, суратда кёрген затладан сора да, чынтты таулу къонакъларыгъы, мангъылай жарыкълыгъы, чамы-оюну ючюм. Ол кесин алай тап журюутгени бла миллетибизге ыспас келтиредди, атыбызны ариу бла айтдырады.

Хусейни мен алай таныйма. Кеси не айтханына да бир юлгю келти-

Эсгертиу

Бузукулукъланы санын азайтыр мурат бла

Быйылны октябринден башлап аттестацияны жаңыдан ётмегенлеге адамланы жолучулукълар гъа чыгъары гъа эркин этилмейди. Бузукулукъланы санын азайтыр мурат бла республиканы Курортла эм туризм министерствосу ала гъа 60 эсгертиу жарашдыргъанды.

Ведомствода ангылатханларыча, бу мадар экскурсоводлар гъа тазирле салыммазча эмда ала жууапха тартылмазча профилактика халда тамаланнганды. Алай бла инфраструктура-проводниклени бир тизмесине кирген, алай бир торлю сылтау бла сынууланы жаңыдан ётмегенле ишлерин законнга тийишлиликде бардырыр ючюн ашыгъар гъа керекдиле.

Аттестацияны юч жерде ётерге боллукъду: туризмни тау торлюлери бла керешленге – Россейни альпинизмден федерациясында; суу, жазу, саржелеле, аякъ машиналада, тау туризмде урунганла гъа – Спорт туризмни федерациясында; суу тубюнде туризмде жол устала уа – Суу тубюнде спортдан федерацияда.

Министерствону МАХ-да каналында чертилгенича, хар жолучулукъда да солугъанланы къоркхуусулукълары, аланы саулукуларына бла жанларына хата жетмезча этиу баш магъаналы борчаданды. Аны ючюн эсгертиуле этилдиле, аланы толтуруу гъа да жууапчылыкъ уллуду.

Сурат этюда

Ингир ала акъ булутла, келип, Мухол къаясыны чыгышында кече къалгъандыла. Энди уа, эрттен аяздан къачып, ёзленге тебирегенди.

Сурат этюдну ОСМАНЛАНЫ Хыйса алгъанды.

Саугъалау

Инсанланы солчуларын къурагъанла белгиленигенди

Туризмни битеудуния кюнуне аталып республикабызны Курортла эм туризм министерствосунда адамланы солчуларын къурау гъа къыйын салгъан инсанланы саугъалагъандыла.

Жыйылгъанланы курортла эм туризм министрни орунбасары Асланби Шагапсоев асыгъшлагъанды. «Бююнню саугъала сизге бет жарыкълы ишлегенигиз ючюн жюрекден ыразылыгъыбызны белгисиди. Хар биригиз да уллу жумушну тамамайсыз: къутхарычула солугъанланы къоркхуусулукъларын жалчытадыла, улоулада урунганла жолланы таплыкъларына къарайдыла, жамауат биригиуле инфраструктура жаңгыртыларына къайгырадыла. Бу жаны бла юрешген власть органланы бла районланы администрацияланы келечиле-

ринге да ыспас этеме», – дегенди ол.

Алай бла Къабарты-Малкъарны Парламентини бла Курортла эм туризм министерствосуну ыразылыкъ къагъытларына Гумаланы Б., Бицуев А., Холаланы Т., Органков А., Жерештиева А., да гъыда талай инсан тийишли болгъандыла. Энци саугъала бла августда внедорожниклекде «Бизни Кавказ» турист фестивалыны ётдюрюуге къошулгъанла, волонтерствону айнытуу ресурс арасы, «Россети Северный Кавказ», «Каббалкэнерго», «Амикс» жырчы къауум эм башхала белгиленигенди. Къырал махкемеледе урунганланы битеуроссей профсоюзларыны регионда бёлюму уа министрствону ишчилерин саугъалагъанды.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфий.

Футбол

Тёрели эришуу бардырылгъангы

Шабат кюн Кенжеде «Пять колец» спорт араны футбол майданында дин эм жамауат къуллукъчу Чочайланы Ша-рафутдинни хурметине эришуу ётгенди.

Быйыл ол экинчи кере къуралып бардырылгъанды. Анга 2014-2015 жыллада туугъан жашчыкълардан жыйышдырылгъан командаладан алтысы къатышхандыла. Аланы араларында «Янкой-1961» клубну келечилери да болгъандыла.

Къаты юрешкен сора Нарткъаланы Сабий-жаш тёлло спорт школуну жаш футболчулары ал гъа чыкългъандыла. Янкойчула уа «доммакъ» ючюн «Спартак-Нальчикни» келечилери бла ойнагъандыла эмда 4:3 эсеп бла хорлагъандыла. «Чабыулл этиуде айырмалы» деген атха да янкойчу Мызыланы Джамболат тийишли болгъанды.

Изеу

Уллу, гитче да бирлешип

Янкойну дин биригиуноу башламчылыгы бла жыл сайын кюз артында элني къабырларыны тийресин тап хал гъа келтиру ишле бардырыладыла. Биригиуно таматасы Элекуланы Хасан хажи, аны

адам чыкългъанды, алай быйыл иги кесек адам чыкългъаны къууандыргъанды.

Изеуге чыкългъанланы бир кюннге битеу тийрени (6 гектарны) тазалар онглары болмагъанды. Ол себепден тапландыру ишле шабат кюн да бардырылгъандыла. Бу ишде быхчыла, хансны чалгъан триммерле бютюн бек изленедиле. Аллай затлары эмда жыйылгъан хансны бла жеркни ташырча машиналары болгъанла гъа да сурам уллуду. Хансны жыйып жюклерге шкоччуланы да тири къатышханларын белгилерчады.

КЪАСЫМЛАНЫ Аминат.

УФСБ

Аманлыкълары гъа башхаланы да тартхангыла

Россейни Къоркхуусулукъну федерал службасыны КъМР-де Управлениасыны къуллукълары ючюн терсленедиле.

Нальчикни шахар сюдоу ала РФ-ни УК-сыны 240-чы статьясыны 1-чи кесегине, 240-чы статьяны 2-чи кесегине «а» пунктуна, 241-чи статьясыны 1-чи кесегине, 322.1-чи статьясыны 2-чи кесегине «а, в» пунктларына бузукулукъ этгенлерин тохташдыргъанды. Сюд

тыш къыраллыладан бирини эркинлигин – 3 жыл бла 2 ай гъа, экинчисини 4 жыл гъа сыйырыр гъа, аланы битеуло низамлы колонияда тутар гъа деген оноуну чыгъаргъанды. Тишируну эркинлиги условно халда 3 жыл гъа бла 6 ай гъа сыйырылгъанды. Сюдно оноуу кючюне киргенди.

ТИКАЛАНЫ Фатима хазырлагъанды.

Баш редактор КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан РЕДКОЛЛЕГИЯ: ТЕКУЛАНЫ Хауа (баш ред. орунбасары), ЖАНИУРАЗЛАНЫ Нажабат (баш ред. орунбасары), КЕТЕНЧИЛАНЫ Зульфий (жууаплы секретарь), МУСУКАЛАНЫ Сакинат, ТИКАЛАНЫ Фатима, ТРАМЛАНЫ Зухура, УЛБАШЛАНЫ Мурат.	ТЕЛЕФОНЛА: Редакторну приёмный – 42-63-01. Баш редакторну орунбасарлары – 42-38-21, 40-04-82, жууаплы секретарь – 40-28-97, секретариат – 40-93-62, корректоры, специалисте – 42-63-52. РЕДАКЦИЯНЫ БЕЛЮМЛЕРИ: Политика эм право – 42-24-02, экономика – 42-66-73, культура – 42-66-76, социал ишле – 42-75-82, курортла, туризм эм спорт – 40-39-93, окъучула бла байламлыкълар жюрютпоу эм жазылуу – 42-37-94, сурат алычу – 40-59-18, энчи корреспондент – 42-68-72, операторла – 42-66-85.	Редакция авторла бла къагъат жюрютмейди. Къол жазмала гъа рецензия этилмейди эм ала артха къайтарылмайдыла. Газетде басмаланган материаллада айтылгъан оюмла редакцияны оюму бла келишмезге боллукъдула. Алада айтылгъан хар зат ючюн Россейни Федерацияны Басманы юсюнден законну тийишлиликде материалланы авторлары кеслери жууаплыдыла. Газет Связьны, информация технологияланы эмда асмамлы коммуникацияланы ишлери жаны бла федерал надзор службаны (Роскомнадзору) Къабарты-Малкъарда управлениасында 2016 жылда 19 декабрде регистраци этилгенди. Регистрация номер — ПИ № ТУ07-00118. Индекс - П 5893 Газет ийыкълар юч кере чыгълды – геурге, орта, шабат кюнледе. Багъасы 13 сомду.	Газетни басма гъа “КъМР-Медиа” ГКУ-ну компьютер службасы хазыр этгенди. Газет “Известия” “Южный регион” ООО-ну типографиясында басмаланганды. Ставрополь край, Есегутку ш., Никольский орам, 5а Газетлени ислерине тандыру ючюн КъМР-ни почта бардырны федерал Управлениасы жууаплыды. Телефон: 76-01-21 Тиражы 1624 экз. Заказ № 2221	Номерге графикке кёре 19.00 сагъатда къол салынады. 20.00 сагъатда къол салынганды ГАЗЕТНИ НОМЕРИН ЧЫГЪАРГАНЛА: Мокьаланы Зухура – дежурный редактор; Бийчеккуланы Жаннета (1-чи бет), Балдиляны Феруза (2-чи бет), Ахматланы Люза (3,4-ию бетле) – корректорла.	РЕДАКЦИЯНЫ АДРЕСИ: 360000, Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 5. Электрон почта: elbor_50@mail.ru
---	---	---	--	--	--